

Urząd Gminy Elk

ul. T. Kościuszki 28A, 19-300 Elk
tel. +48 87 619 45 50, faks +48 87 619 45 01

e-mail: ug@elk.gmina.pl, www.elk.gmina.pl

Elk, 22 kwietnia 2026 roku

FNB.1710.1.4.2026

Regionalna Izba Obrachunkowa w Olsztynie
Al. Marszałka Józefa Piłsudskiego 32,
10-578 Olsztyn

Odpowiadając na otrzymane 24.03.2026 r. wystąpienie pokontrolne znak RIO.II.600-29/2025 z 23.03.2026 r., wynikające z przeprowadzonej kontroli kompleksowej Urzędu Gminy Elk informuję, o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych i podjętych czynnościach mających na celu usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości.

Realizacja zaleceń pokontrolnych przedstawia się następująco:

Ad. 1

Zalecenie wykonano.

- a) Poinformowano zespół radców prawnych oraz pracowników urzędu gminy łącznie z obsługą rady gminy o dochowaniu należytej skrupulatności w tworzeniu projektów uchwał i zarządzeń oraz ich publikacji.
- b) Zarządzeniem Nr 43/2026 Wójta Gminy Elk z dnia 9 kwietnia 2026 r. dokonano zamiany zarządzenia Nr 528C/2016 w sprawie ustalenia systemu kontroli zarządczej w Urzędzie Gminy Elk aktualizując zapisy dotyczące stosowania prawa zamówień publicznych.

Ad. 2

Zalecenie wykonano.

- a) Podjęto czynności w celu nawiązania stosunku pracy z audytorem wewnętrznym. Ogłoszono nabór na wolne stanowisko urzędnicze audytora/audytorki w Urzędzie Gminy Elk. Publikacja ogłoszenia w BIP 16.03.2026 r.
- b) Audytorowi zostaną przekazane ustalenia wystąpienia pokontrolnego i zobowiąże się go do przedkładania planu audytu wewnętrznego, który będzie zawierać informacje na temat budżetu, czasu komórki audytu wyrażonego w osobodniach.

Ponadto poniżej dodajemy uwagi zewnętrznego audytora:

Plan Audytu wewnętrznego dla Gminy Elk jest opracowywany na podstawie Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 września 2015 r. w sprawie audytu wewnętrznego oraz informacji o pracy i wynikach tego audytu (Dz. U. z 2018 r. poz. 506) w uzgodnieniu z Wójtem Gminy oraz pracownikami funkcyjnymi, którzy bezpośrednio nadzorują w imieniu Wójta Gminy funkcjonowanie kontroli zarządczej w Urzędzie Gminy oraz jednostkach organizacyjnych gminy. Przed rozpoczęciem opracowywania planów audytu na każdy rok budżetowy z osobna audytor dokonuje analizy ryzyk w wszystkich obszarach działalności gminy w tym w zakresie zadań własnych, zleconych i realizowanych na podstawie porozumień. Następnie opracowuje wytyczne, które po zatwierdzeniu przez Wójta Gminy lub osobę działającą z upoważnienia stanowią podstawę opracowywania projektu planu audytu. Plany audytu na każdy rok budżetowy z osobna zawierają informację na temat czasu pracy audytora w każdym obszarze zaplanowanego do realizacji audytu. W odrębnych pozycjach planu planowane są czynności doradcze w razie potrzeb Wójta Gminy bez ograniczeń według zapotrzebowania z uwzględnieniem decyzji Wójta Gminy. Podobnie planowane są czynności sprawdzające z określeniem okresów realizacji sprawdzania. Usługodawca świadczący usługi audytu wewnętrznego na podstawie umowy cywilnoprawnej (zewnętrzna firma) **nie ma ustawowego obowiązku samodzielnego określania budżetu audytora**. Obowiązek zapewnienia środków na audyt wewnętrzny spoczywa na kierowniku jednostki i takie zabezpieczenie w budżecie gminy na podstawie zawartej umowy istnieje.

Urząd Gminy Elk

ul. T. Kościuszki 28A, 19-300 Elk
tel. +48 87 619 45 50, faks +48 87 619 45 01

e-mail: ug@elk.gmina.pl, www.elk.gmina.pl

- c) Podjęto czynności aby do końca 2026 r. opublikować zapytania ofertowe w sprawie przeprowadzenia oceny zewnętrznej audytu wewnętrznego w Gminie Elk zgodnie ze standardem 1312 załącznika do Międzynarodowych standardów praktyki zawodowej audytu wewnętrznego do Komunikatu Ministra Rozwoju i Finansów z 12 grudnia 2016 r. w sprawie standardów audytu wewnętrznego dla jednostek sektora finansów publicznych (DZ. Urz. MR i F z 2016 r. poz. 28).

Ad. 3

Zalecenie wykonano.

Zobowiązano pracowników odpowiedzialnych za przygotowanie i prowadzenie postępowań o udzielenie zamówień publicznych do każdorazowego ustalania wartości zamówienia z należytą starannością, zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy Prawo zamówień publicznych. Wprowadzono również obowiązek dokumentowania sposobu szacowania wartości zamówienia. W zakresie zamówień poniżej progu ustawowego przypomniano o konieczności stosowania postanowień obowiązującego regulaminu wewnętrznego.

Ad. 4

Zalecenie wykonano.

W celu zapewnienia prawidłowego dokumentowania przebiegu załatwiania i rozstrzygania spraw, w tym w szczególności w zakresie ustalania wartości zamówienia, rozeznania rynku oraz realizacji dodatkowych zadań, zobowiązano pracowników do prowadzenia pełnej i rzetelnej dokumentacji zgodnie z obowiązującymi przepisami. Przeprowadzono instruktaż wewnętrzny w tym zakresie oraz zwrócono uwagę na konieczność właściwego archiwizowania dokumentów.

Ad. 5

Zalecenie wykonano.

Uzupełniono i zaktualizowano instrukcję gospodarki kasowej. Zarządzeniem nr 52/2026 Wójta Gminy Elk z dnia 16 kwietnia 2026 r. w sprawie zmiany zarządzenia Nr 5A/2020 Wójta Gminy Elk z dnia 7 stycznia 2020 r. w sprawie wprowadzenia instrukcji kasowej w Urzędzie Gminy Elk, wprowadzono zmiany w zakresie :

- a) doprecyzowano zasady sporządzania raportów kasowych,
- b) doprecyzowano zasady ujmowania bieżących wpłat gotówki w kasie,
- c) uregulowano dokumentowanie operacji kasowych dotyczących rozchodu gotówki,
- d) doprecyzowano zasady ewidencjonowania wpływów kartą płatniczą w kasie,
- e) uzupełniono zapisy dotyczące prowadzenia druków ścisłego zarachowania.

Ad. 6

Zalecenie wykonano.

- a) Ujednolicono i zaktualizowano instrukcję gospodarki kasowej. Zarządzeniem nr 52/2026 Wójta Gminy Elk z dnia 16 kwietnia 2026 r. w sprawie zmiany zarządzenia Nr 5A/2020 Wójta Gminy Elk z dnia 7 stycznia 2020 r. w sprawie wprowadzenia instrukcji kasowej w Urzędzie Gminy Elk, wprowadzono zmiany w zakresie stosowanych procedur oraz nazw raportów kasowych systemu informatycznego.
- b) Pouczono pracowników o obowiązku stosowania się do przepisów prawa i wewnątrznie przyjętych procedur.
- c) Do konta 101 prowadzona jest analityka umożliwiająca identyfikację wartości gotówki powierzonej poszczególnym osobom.

Ad. 7

Zalecenie wykonano.

Dostosowano uregulowania wewnętrzne do stosowanych praktyk i systemu informatycznego. Zobowiązano pracowników do bezwzględnej przestrzegania przepisów.

Urząd Gminy Elk

ul. T. Kościuszki 28A, 19-300 Elk
tel. +48 87 619 45 50, faks +48 87 619 45 01

e-mail: ug@elk.gmina.pl, www.elk.gmina.pl

Ad. 8

Zalecenie wykonano.

Pouczono pracowników o obowiązku stosowania się do przepisów prawa i wewnętrznie przyjętych procedur.

Ad. 9

Zalecenie wykonano.

Do konta 101 prowadzona jest analityka umożliwiająca identyfikację wartości gotówki powierzonej poszczególnym osobom.

Ad. 10

Zalecenie wykonano.

Zwrócono się do twórców oprogramowania finansowego aby system księgowy umożliwił prezentowanie salda należności (Wn) i zobowiązań (Ma) konta księgi głównej 201 zgodnie z ewidencją analityczną tego konta.

Ad. 11

Zalecenie wykonano.

Zwrócono uwagę pracownikom na obowiązek stosowania się do przepisów rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 29 stycznia 2025 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej, prawidłowe wykazywanie danych w sprawozdaniu Rb-NDS w szczególności w zakresie poz.D111 i D211 sprawozdania.

Ad. 12

Zalecenie wykonano.

Terminowo publikuje się otrzymaną od Regionalnej Izby Obrachunkowej w Olsztynie opinię do projektu uchwały budżetowej i wieloletniej prognozy finansowej, zgodnie z zasadami określonymi w ustawie z 6 września 2011 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 902).

Ad. 13

Zalecenie wykonano.

Zobowiązano pracowników do prowadzenia skrupulatnych czynności weryfikacyjnych w zakresie deklaracji podatkowych, mające na celu ustalenie ich poprawności formalnej oraz stanu faktycznego niezbędnego do stwierdzenia zgodności z przedłożonymi dokumentami, stosownie do art. 272 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2025 r. poz. 111 ze zm.).

Ad. 14

Zalecenie wykonano.

Dostosowano zapisy druku. Upomnienie zawiera określenie rodzaju należności – zgodnie z § 2 pkt 4 lit. a rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 4 grudnia 2020 r. w sprawie danych zawartych w upomnieniu (Dz. U. z 2020 r. poz. 2194).

Ad. 15

Zalecenie wykonano.

Zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym Urzędu Gminy Elk, wprowadzonym Zrządzeniem nr 162/23 Wójta Gminy Elk z dnia 26.10.2023 r., zarówno w rozdz. III § 6 ust. 6 jak i § 8 ust. 4 pkt 8 to Zastępca Wójta wykonuje czynności z zakresu prawa pracy wobec Wójta, a dopiero w przypadku nieobecności Zastępcy Wójta powyższe czynności wykonuje Sekretarz. W związku z powyższym Zastępca Wójta zostanie poinformowany przez pracownika ds. kadrowych o liczbie dni urlopu wypoczynkowego, którego należy pracownikowi udzielić najpóźniej do 30 września.

Urząd Gminy Elk

ul. T. Kościuszki 28A, 19-300 Elk
tel. +48 87 619 45 50, faks +48 87 619 45 01

e-mail: ug@elk.gmina.pl, www.elk.gmina.pl

Ad. 16

Zawarcie odrębnych umów cywilnoprawnych pomiędzy Gminą Elk, a osobą pełniącą funkcję Wójta Gminy Elk, było dopuszczalne, ponieważ w wyniku ich zawarcia nie doszło do konfliktu interesów, a czynności wykonywane w ich ramach rzeczywiście nie pokrywały się z zakresem obowiązków wynikających z pełnienia funkcji wójta. Poniżej przedstawione zostały podstawy prawne oraz zakres czynności Wójta Gminy, wynikający z przepisów ustawy o samorządzie gminnym oraz umów cywilnoprawnych:

Podstawy prawne, dotyczące zawarcia umów cywilnoprawnych:

1. art. 353¹ Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 1610) – zasada swobody umów;
2. art. 31 i art. 33 ust. 3–4 ustawy o samorządzie gminnym – wójt reprezentuje gminę i może powierzyć prowadzenie określonych spraw swojemu zastępcy;
3. art. 44 ust. 3 pkt 1 i 3 ustawy o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270) – wydatki publiczne mogą być ponoszone tylko w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasady uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów;
4. art. 46 ust. 1 ustawy o finansach publicznych – jednostki sektora finansów publicznych zawierają umowy zgodnie z zasadami celowości i efektywności wydatków;
5. ustawie z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie 2014–2020 (Dz. U. z 2020 r. poz. 818 ze zm.) – która dopuszcza finansowanie zadań projektowych poprzez umowy cywilnoprawne.

Zgodnie z art. 30 ust. 1 i 2 ustawy o samorządzie gminnym, do zadań wójta należy w szczególności:

- kierowanie bieżącymi sprawami gminy,
- reprezentowanie gminy na zewnątrz,
- wykonywanie uchwał rady gminy,
- gospodarowanie mieniem komunalnym,
- wykonywanie budżetu.

Z treści umów wynika, że zakres obowiązków kierownika zespołu zarządzającego projektami unijnymi wykraczał poza typowe czynności wynikające z pełnienia funkcji wójta i dotyczył m.in.:

- organizacji zespołu zarządzającego projektem, a także doborze osób, które mają się w nim znaleźć,
- analizy planu działań i rozdzielania obowiązków,
- bieżącej kontroli postępu prac projektowych w celu utrzymania zgodności projektu z założonym planem finansowym,
- zarządzania ryzykiem projektu - wprowadzaniem czynności, które mają na celu podjęcie działań zmierzających do zmniejszenia ryzyka, eliminowania ryzyka np. w związku z nieosiągnięciem wskaźników w projekcie,
- nadzorowania organizowania i prowadzenia bieżących spotkań dotyczących realizacji projektu,
- nadzorowania pracy koordynatora projektu, kierownika finansowego projektu oraz powołanych członków zespołu zarządzającego projektem,
- uczestnictwa w wyjazdach służbowych dotyczących projektu oraz w spotkaniach Wspólnego Zespołu Projektowego,
- uczestnictwa w kontrolach projektu, realizowanych przez upoważnione instytucje zewnętrzne,
- współpracy ze wspólnym Sekretariatem Technicznym programów,
- współpracy z instytucjami pośredniczącymi w ramach funduszy.

Umowy cywilnoprawne zostały zawarte wyłącznie na potrzeby realizacji projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej, a wynagrodzenia wypłacone z tego tytułu stanowiły koszty kwalifikowalne projektów, przewidziane w ich zatwierdzonych budżetach. Środki te nie pochodziły z dochodów własnych gminy, lecz z zewnętrznych dotacji celowych, podlegających odrębnemu reżimowi rozliczeń i kontroli przez instytucje programu Interreg. Wskazać w tym miejscu należy na wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach z dnia 24 października 2007 r., sygn. Akt I SA/GI 308/07), który rozstrzygał w przedmiocie zwolnienia od podatku dochodowego od osób fizycznych dochodów osób zatrudnionych na podstawie umów o pracę i umów cywilnoprawnych, które realizują bezpośrednio cel projektów

Urząd Gminy Elk

ul. T. Kościuszki 28A, 19-300 Elk
tel. +48 87 619 45 50, faks +48 87 619 45 01

e-mail: ug@elk.gmina.pl, www.elk.gmina.pl

finansowanych ze środków Unii Europejskiej wynikający z art. 21 ust. 1 pkt. 46 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, w którym wskazano, że zwolnieniu temu podlegają dochody pochodzące od rządów państw obcych, organizacji międzynarodowych lub międzynarodowych instytucji finansowych ze środków bezzwrotnej pomocy, w tym ze środków programów ramowych badań, rozwoju technicznego i prezentacji Unii Europejskiej i z programów NATO, przyznanych na podstawie jednostronnej deklaracji lub umów zawartych z tymi państwami, organizacjami lub instytucjami przez Radę Ministrów, właściwego ministra, agencje rządowe lub agencje wykonawcze, w tym również w przypadkach gdy przekazanie tych środków jest dokonywane za pośrednictwem podmiotu upoważnionego do rozdzielania środków bezzwrotnej pomocy. **Powyższe rozstrzygnięcie pozwala określić prawną ocenę źródła pochodzenia kontrolowanych dochodów z tytułu umów cywilnoprawnych. Jak wskazał Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gliwicach w cytowanym powyżej wyroku, tryb przekazywania środków finansowych (a więc za pośrednictwem Skarbu Państwa i następnie jednostki samorządu, której przekazano środki z przeznaczeniem wyłącznie na realizację określonego projektu finansowanego ze środków UE, w tym na wynagrodzenia osób wykonujących zadania w celu realizacji tego projektu) pozostaje bez wpływu na interpretację art. 21 ust. 1 pkt 46 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, gdyż istotą zwolnienia od podatku przewidzianego w tym przepisie (poza bezpośrednim realizowaniem celu projektu, co w niniejszej sprawie jest kwestią bezsporną) stanowi rzeczywiste (pierwotne) pochodzenie środków finansowych oraz bezzwrotny charakter pomocy. Przepisy rozporządzenia w sprawie przyjęcia SPO RZL, rozporządzenia w sprawie Uzupełnienia Przyjęcia SPO RZL, art. 5 ust. 1 pkt 2 i ust. 3 pkt 2 ustawy o finansach publicznych w sposób jednoznaczny wskazują, że środki pomocowe na realizację projektów (programów), o których mowa w tej sprawie, pochodzą z budżetu Unii Europejskiej i stanowią pierwotne źródło finansowania. Fakt zwolnienia tej wyodrębnionej kategorii dochodów z podatku dochodowego od osób fizycznych z powodu określonego źródła ich finansowania - z budżetu Unii Europejskiej - jednoznacznie wskazuje, że nie można ich zakwalifikować jako środków pochodzących z majątku gminy, nawet jeśli pośredniczyła ona w ich przekazywaniu do tych osób. Środki unijne zgodnie z art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych, są środkami publicznymi, nie stanowią jednak mienia komunalnego.**

Oznacza to, że zawarcie odrębnych umów cywilnoprawnych było dopuszczalne, ponieważ w wyniku ich zawarcia nie doszło do konfliktu interesów, a czynności wykonywane w ich ramach rzeczywiście nie pokrywały się z zakresem obowiązków wynikających z pełnienia funkcji wójta i nie zostały opłacone środkami pochodzącymi z majątku Gminy (mienia komunalnego).

Kontrola nie wykazała:

- istnienia rzeczywistego konfliktu interesów,
- wpływu zawartych umów na bezstronność decyzji,
- nienależności lub pozorności świadczeń.

Ocena opiera się wyłącznie na **hipotetycznym ryzyku**, które **nie stanowi podstawy do stwierdzenia naruszenia prawa**, zwłaszcza przy finansowaniu zewnętrznym i rozliczeniu projektów przez instytucje programu. Nie ma też przepisów prawa zabraniających wójtowi zawierania takich umów.

Ad. 17

Dodatki specjalne przyznawane są z tytułu okresowego **zwiększenia obowiązków służbowych lub powierzenia dodatkowych zadań** innych niż wymienione w zakresie czynności pracownika, na czas nie dłuższy niż istnienie okoliczności uzasadniających jego wypłatę. Ustawa o pracownikach samorządowych **nie definiuje maksymalnego okresu**, na jaki może zostać przyznany dodatek specjalny ani nie wprowadza zakazu jego ponawiania. Samo istnienie ogólnego nadzoru w zakresie czynności **nie wyklucza możliwości wystąpienia czasowego, nadzwyczajnego zwiększenia obowiązków** związanych z konkretnymi zadaniami, które w normalnych okolicznościach wykonuje inny powołany do tego celu pracownik.

Urząd Gminy Elk

ul. T. Kościuszki 28A, 19-300 Elk
tel. +48 87 619 45 50, faks +48 87 619 45 01

e-mail: ug@elk.gmina.pl, www.elk.gmina.pl

Tym niemniej wzięto pod uwagę część zaleceń i w dokumentach przyznających dodatek specjalny zostaną uszczegółowione zapisy dotyczące zwiększenia konkretnych czynności lub dodatkowych zadań w sposób nie budzący wątpliwości a czas trwania uzasadniony rzeczywistą sytuacją.

Ad. 18

Zalecenie wykonano.

Zwrócono uwagę, zobowiązano pracownika kadr do stosowania się do przepisów Kodeksu Pracy, rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 10 grudnia 2018 r. w sprawie dokumentacji pracowniczej. Każdorazowo składać do akt osobowych pracowników dokumenty związane z przyznaniem im nagród.

Ad. 19

Zalecenie wykonano.

Wprowadzono mechanizmy nadzorcze mające na celu zapewnienie terminowego przekazywania Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych informacji o złożonych ofertach. Pracownicy zostali poinformowani o obowiązujących terminach oraz konsekwencjach ich niedotrzymania.

Ad. 20

Zalecenie wykonano.

Zobowiązano pracowników do bezwzględnego przestrzegania przepisów dotyczących zwrotu zabezpieczenia należytego wykonania umowy oraz wadium. Wprowadzono dodatkową kontrolę terminów w tym zakresie, w celu wyeliminowania nieprawidłowości wskazanych w protokole kontroli.

Ad. 21

Zalecenie wykonano.

Zobowiązano pracowników do terminowego zamieszczania ogłoszeń o wykonaniu umowy w Biuletynie Zamówień Publicznych. Wprowadzono wewnętrzne procedury monitorujące realizację tego obowiązku.

Ad. 22

Zalecenie wykonano.

Podjęto działania mające na celu zapewnienie pełnej zgodności z obowiązującymi przepisami prawa. Zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami, wykazy nieruchomości przeznaczonych do najmu będą publikowane nie tylko w sposób zwyczajowo przyjęty, lecz również na stronie internetowej Urzędu Gminy Elk.

W tym zakresie:

- wdrożono procedurę niezwłocznego zamieszczania wykazów na stronie internetowej Urzędu,
- wyznaczono osoby odpowiedzialne za przygotowanie i publikację przedmiotowych informacji,
- zapewniono bieżący nadzór nad realizacją wskazanego obowiązku.

Powyższe działania mają na celu zapewnienie transparentności oraz powszechnego dostępu do informacji o nieruchomościach przeznaczonych do oddania w najem.

Ad. 23

Zalecenie wykonano.

W myśl przepisów ustawy o gospodarce nieruchomościami w szczególności dotyczącymi podmiotu, na którym spoczywa obowiązek dokonania przygotowania nieruchomości do sprzedaży, a tym samym pokrycia jej kosztów, tut. organ zaprzestał obciążania nabywców nieruchomości kosztami przygotowania nieruchomości do sprzedaży.

**z up. WÓJTA
ZASTĘPCA WÓJTA
GMINY ELK
Bożena Wołyniec**